

Демчишин Ірина Ігорівна

студентка 4-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗМІН ДО КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ЩОДО НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» від 6 грудня 2017 року (Набрання чинності відбудеться 11.01.2019 року) та Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року передбачає відповідні зміни до Кримінального кодексу України. Зокрема, передбачається кримінальна відповідальність за домашнє насильство (ст. 126-1 КК України), а також за примушування до шлюбу (ст. 151-3 КК України), встановлюються нові обтяжуючі та пом'якшуючі обставини.

Запровадження зазначених змін є неодмінним кроком вперед в боротьбі з домашнім насильством, однак все ж існує ряд невирішених питань у законодавстві даної сфери.

По-перше, не ратифікованою залишається Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами. Зазначена конвенція зобов'язує державу вжити низку заходів щодо запобігання і викорінення домашнього насильства. Держава повинна створити незалежний орган, який вироблятиме цілісну скоординовану політику протидії домашньому насильству; розробити форми співпраці з жіночими громадськими організаціями; збирати та аналізувати статистичні дані. Це істотно наблизить Україну до європейських стандартів запобігання домашнього насильства, а її реалізація – стане запорукою державного захисту постраждалих. Саме через те, що зазначена конвенція залишається нератифікованою, відбувається затримка набрання чинності відповідних змін до КК України.

По-друге, диспозиція ст. 151-3 КК України «Примушування до шлюбу»: «Примушування особи до вступу в шлюб або до продовження примусово укладеного шлюбу, або до вступу у співжиття без укладання шлюбу, або до продовження такого співжиття, або спонукання з цією метою особи до переміщення на територію іншої держави, ніж та, в якій вона проживає», – не містить пояснення поняття «примушування до шлюбу» [2, с. 27]. У зв'язку з цим на практиці можуть виникати випадки надмірно широкого трактування даного поняття і як наслідок зловживання правом. Важливим є також питання наслідків такого

злочину, адже за їх відсутності дане діяння неможливо назвати злочином через низький ступінь суспільної небезпеки.

По-третє, ст. 126-1 КК України «Домашнє насильство» (Домашнє насильство, тобто умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи [2, с. 28]) містить норми, що багато в чому збігаються вже з існуючими нормами КК України (ст. 121 «Умисне тяжке тілесне ушкодження», ст. 122 «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження», ст. 125 «Умисне легке тілесне ушкодження», ст. 126 «Побої і мордування», ст. 129 «Погроза вбивством», ст. 194 «Умисне знищення або пошкодження майна», ст. 195 «Погроза знищення майна») та КАС України (ст. 173-2 «Вчинення насильства в сім'ї, невиконання захисного припису або непроходження корекційної програми»). Це стане причиною виникнення проблем з кваліфікацією діяння за вказаною статтею.

По-четверте, при запровадженні нової обтяжуючої обставини: «вчинення злочину у присутності дитини» законодавець не зазначає щодо яких злочинів вона повинна застосовуватись: умисних чи необережних і яких саме злочинів. Вважається за необхідне встановити перелік таких злочинів, адже в протилежному випадку дана обтяжуюча обставина буде враховуватися судом і при вчиненні ДТП, коли в машині присутня дитина, або при вчиненні злочину в громадських місцях, де можуть бути присутніми діти.

Отже, внесення змін до вітчизняного законодавства щодо боротьби з домашнім насильством є надзвичайно позитивним фактором в розвитку України як демократичної, гуманної держави. Втім, аналіз положень Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» від 6 грудня 2017 року, набрання чинності якого повинно відбутися 11.01.2019 року свідчить про суперечливість та недостатність у тлумаченні певних норм. Саме тому необхідним є не лише якнайшвидша ратифікація Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами, а й подальше доопрацювання законодавства сфери домашнього насильства.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25(ст. 131).

2. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 № 2227-VIII// Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 5(ст. 34).
3. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII// Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 5(ст. 35).

Ключові слова: насильство, домашнє насильство, насильство щодо жінок, примушування до шлюбу.

Науковий керівник: асистент Кедик В. П.

Задорожна Софія Володимирівна

студентка 3-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМАТИКА ПРОВЕДЕННЯ МЕЖІ МІЖ ДОЗВОЛЕНИМ І ЗАБОРОНЕНИМ В АСПЕКТІ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ПОРНОГРАФІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

В сучасному світі особисті інтимні відносини людей все частіше стають публічними. Якщо ще в минулому столітті люди навіть боялися проявити свої почуття один до одного на публіці, так як це вважалося аморальною та непристойною поведінкою при багатому скупченні людей, то зараз велика кількість молодих пар не цураються на публіці, наприклад в парку або місцях громадського відпочинку хапати один одного за інтимні частини тіла.

Також, на даному етапі розвитку ІТ-технологій, деякі особи не соромляться навіть виставляти свої фото з порнографічним підтекстом в соціальні мережі, де будь-яка інша особа може їх побачити та розповсюдити на іншому подібному сайті.

Але під час прояву такої поведінки в громадських місцях або на просторах соціальних мереж, особи часто не замислюються над тими наслідками, які в подальшому можуть спричинити їх дії.

Отже, виходячи з цього можна зробити висновок, що люди самі своїми аморальними діями та поведінкою провокують заінтересованих осіб на виготовлення та розповсюдження матеріалів з порнографічним підтекстом, які в подальшому негативно впливають не тільки на молодь, а й на все людство в цілому.

На сьогоднішній день однією з основних проблем є те, що порнографічні матеріали все більше і більше проникають у мистецтво у